

Zöldség – gyümölcs

XI. évfolyam / 2. szám

2007. 02. 12.

5-6. hét

Zöldség-gyümölcs piaci jelentés:

Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci
ára 2 old.

A fokhagyma piaci elemzése 3-5. old.

7-8./ táblázat:

Nagykőrösi Úti Nagybani Piac árai 6-7. old.

9./ táblázat:

Nettó értékesítési árak néhány
európai nagybani piacon 9. old.

1-7./ ábra, 1-6. /táblázat:

Piaci folyamatok elemzése

Készítette: Németh Noémi
Szente-Orbán Csaba
Varga Viktória

KIADÓ:

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piac-árinformációs Szolgálat
Magyarország H-1093
Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (00 36) 1-476-3285
Fax: (00 36) 1-217-1812

**Néhány, a hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termékek piaci ára**

A **zöldségfélék** 5-6. heti kínálatában **sóskát** nem lehetett kapni, a **spenót** pedig 480-500 Ft/kg termelői áron került értékesítésre.

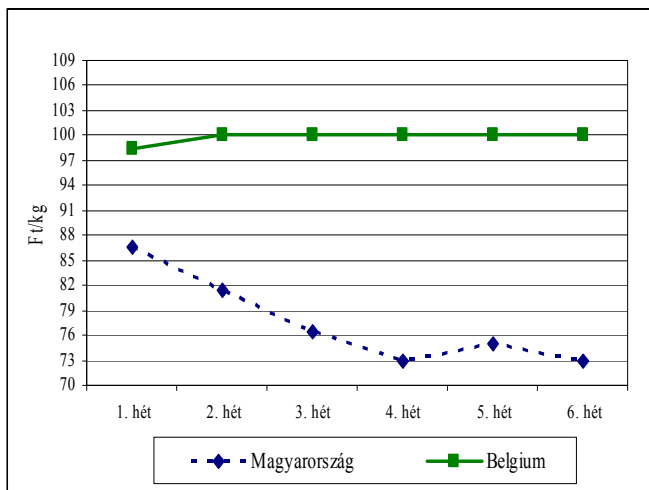
Belföldi termesztésű **karfiol** már hetek óta nincs a felhozatalban, helyette azonban 200 Ft/kg-os áron olasz termék kapható.

Hazai termesztésű **paradicsom** a vizsgált két hétben már nem szerepelt a Budapesti Nagybeni Piacon, a fogyasztói igények kielégítésére olasz és spanyol áru szolgált. Hasonló helyzet jellemzi a bécsi, a varsói és a német nagybeni piacokat is, ahol szintén csak külpiaci paradicsom kapható.

A **hazai sárgarépa** jelenléte mellett Belgiumból származó is kapható. E termék magasabb ára, a tetszetősebb minőségéből és az egyöntetűbb kiszerezéséből adódik (1. ábra). Megjegyezzük, hogy mind a hazai, mind a Belgiumból származó sárgarépa jelenlegi ára, megegyezik a 2006. évi 6. hetivel.

1. ábra

A belföldi és a belga sárgarépa ára a Budapesti Nagybeni Piacon 2007.

Forrás: AKI PÁIR

Fokhagymából a magyar termék termelői áránál alacsonyabb nagykereskedelmi áron kínálják a kínait (1. táblázat). Egy évvel korábban csak a 8. héttől jelent meg a kínai fokhagyma, és akkor sem volt folyamatos a jelenléte.

1. táblázat

A belföldi és a kínai fokhagyma ára a Budapesti Nagybeni Piacon 2007. (Ft/kg)

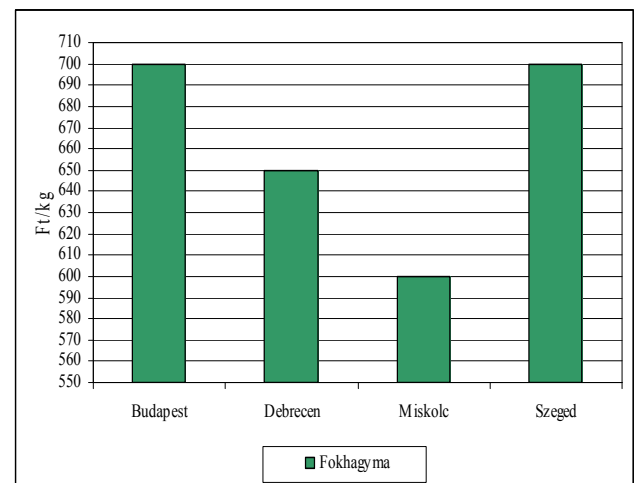
Származási hely	1. hét	2. hét	3. hét	4. hét	5. hét	6. hét
Magyarország	690	700	700	700	700	700
Kína	-	600	576	580	580	580

Forrás: AKI PÁIR

Vidéki nagybeni piacaink termékskáláján szintén megtalálható a Kínából beszállított fokhagyma (2. ábra).

2. ábra

A kínai fokhagyma ára néhány hazai nagybeni piacon 2007. 6. hét

Forrás: AKI PÁIR

A belföldi termesztésű **petrezselyemgyökér** aktuális, 160 Ft/kg-os termelői ára mintegy 58%-kal alacsonyabb az elmúlt év ezen időszakának áránál. Ebből a zöldségfajból ritkán fordul elő külpiacról származó áru a fővárosi nagybeni piacon, azonban ha kapható, az a legtöbb esetben lengyel áru.

A darabos és kilogrammos kiszerezésben is kapható magyar **karalábé** mellett, Olaszországból származó darabos kiszerezésű áru is színesíti a kínálatot.

A fokhagyma piaci elemzése

A világ fokozatosan növekvő fokhagymatermelésének 75%-át Kína adta, 2005-ben. Az EU termelése, ellentétben a világ összes termelésével fokozatosan csökkent (2000-2004 évek átlaga 265 ezer, 2005-ben 241 ezer tonna). A legnagyobb termelő tagállam, Spanyolország részese az az Unió termelésében 61% volt a vizsgált évben.

A fokhagyma teljes zöldségtermelésen belüli aránya 0,4% volt Magyarországon 2006-ban. Az EU termelési tendenciájához hasonlóan a hazai termelés évről-évre csökkent, az elmúlt évi termelés közel csak egyharmadát érte el 1998-as évinek (2. táblázat).

2. táblázat

Magyarország összes zöldség- és fokhagyma-termése (1000 t)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*
Zöldség összesen	1 796	1 972	1 500	1 857	1 850	1 943	2 033	1 547	1 600
Ebből:									
fokhagyma	18	14	14	13	10	7	8	10	7
Fokhagyma/zöldség összesen %	1,0	0,7	0,9	0,7	0,5	0,3	0,4	0,6	0,4

* becslés AKI Piaci Információs Osztály
Forrás: KSH

1998-2005 közötti években a fokhagyma összes megtermelt mennyiségből az értékesítésre került termék aránya némileg nőtt, és 2005-ben 77%-ot tett ki (4. ábra), miközben az értékesítés volumene, elsősorban a termelés visszaesése miatt a felére csökkent, 1998-hoz képest. Hasonló mértékű változás tapasztalható a saját fogyasztás mennyiségében is. Az összes értékesítésen belül a fokhagyma piacon történő értékesítése enyhén csökkent, 24% volt 2005-ben. A felvásárlók felé történő értékesítés aránya pedig az összes értékesített mennyiséghez hasonlóan 59%-ról 56%-ra csökkent a vizsgált időszakban. A felvásárolt mennyiség 19%-a (2 ezer tonna) ipari

feldolgozásra került 2005-ben, és az ára folyamatosan emelkedett a 2004-2006 közötti években. (3. táblázat).

3. táblázat

A fokhagyma felvásárolt mennyisége

	Összes termés	Teljes felvásárlás		Ipari felvásárlás		
	1000 t	1000 t	Aránya az összes termelésből %	1000 t	Aránya az összes termelésből %	Ár Ft/kg
2004	8	4	44	1	16,3	181
2005	10	4	41	2	18,8	189
2006. I-X.	7*	2	30	1	13,5	212

* becslés AKI Piaci Információs Osztály
Forrás: KSH

A fokhagyma külkereskedelmi egyenlege két év után ismét pozitív lett 2005-ben (4. táblázat). Az első tíz havi külkereskedelmi adatok alapján pozitív egyenleg várható 2006-ban is, a november-decemberben valószínűsíthető kivétel-növekedésének köszönhetően. A kiszállítások fő célpiacai Csehország és Ausztria, a legjelentősebb hazai beszállítók Kína és Hollandia.

4. táblázat

A fokhagyma külkereskedelme (tonna)

	2003		2004		2005		2006.I-X.	
	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export
Összesen	2 866	798	1 938	1 507	1 295	1 376	859	715
ebből:								
Ausztria	73	170	-	473	65	181	-	67
Svájc	0	144	-	95	-	96	-	73
Kína	484	-	713	-	631	-	513	-
Csehország	0	8	-	394	-	567	1	110
Németország	44	14	-	7	415	41	62	39
Spanyolország	28	-	-	-	44	-	26	-
Hollandia	2 164	55	1 126	9	41	-	246	-
Svédország	24	228	-	69	-	8	-	3

Forrás: KSH

A termelői ár 2006-ban jelentősen emelkedett, a termelés pedig az előzetes adatok szerint visszaesett, ugyanakkor 2005-

ben mind a termelés mind pedig a termelői ár növekedett. Nyilvánvaló, hogy a két évben egymástól eltérőek voltak a piaci folyamatok (5. táblázat). 2005-ben a termelői ár és a hazai termelés azonos tendenciája a beszállítások visszaesésének volt köszönhető, majd az import csökkenése folytatódott 2006-ban, ami a hazai termelés csökkenésével együtt a hazai kínálat szűküléséhez és termelői ár jelentős növekedéséhez vezetett.

5. táblázat

A fokhagyma-termés mennyiségének és termelői árának alakulása (előző év=100)

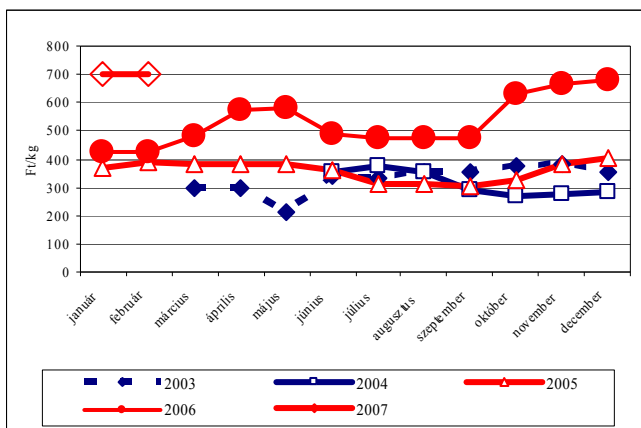
	Termés- mennyiség (1000 t)	Termés- mennyiség változása %	Ár- összehasonlítás időszaka	Árváltozás %
2004	8	124	július-december	76
2005	10	116		113
2006*	7	70		166
2007	-	-	január-február	164

* becslés AKI Piaci Információs Osztály
Forrás: AKI PÁIR, KSH

A 2006. évi kínálat visszaesésének hatására 2007 első két hónapjában 64%-kal volt magasabb a nagybani piaci termelői ár az előző év azonos időszakához képest (3. ábra).

3. ábra

A belföldi termesztésű fokhagyma termelői ára a Budapesti Nagyban Piacon

Forrás: AKI PÁIR

A 2007 év elején megfigyelhető szűkös kínálat együtt jár a beszállítások fokozódásával. A hazai termék mellett, több mint 10%-kal alacsonyabb áron, a kínai termék a meghatározó a Budapesti Nagyban Piac kínálatában (6. táblázat). A kínai származású fokhagyma alacsonyabb ára azonban nem csak kedvezőbb versenyképességével függ össze, hanem a sokszor szermaradványokkal terhelt áru iránt csökkenő fogyasztói bizalommal.

6. táblázat

A hazai és a kínai fokhagyma ára a Budapesti Nagyban Piacon (Ft/kg)

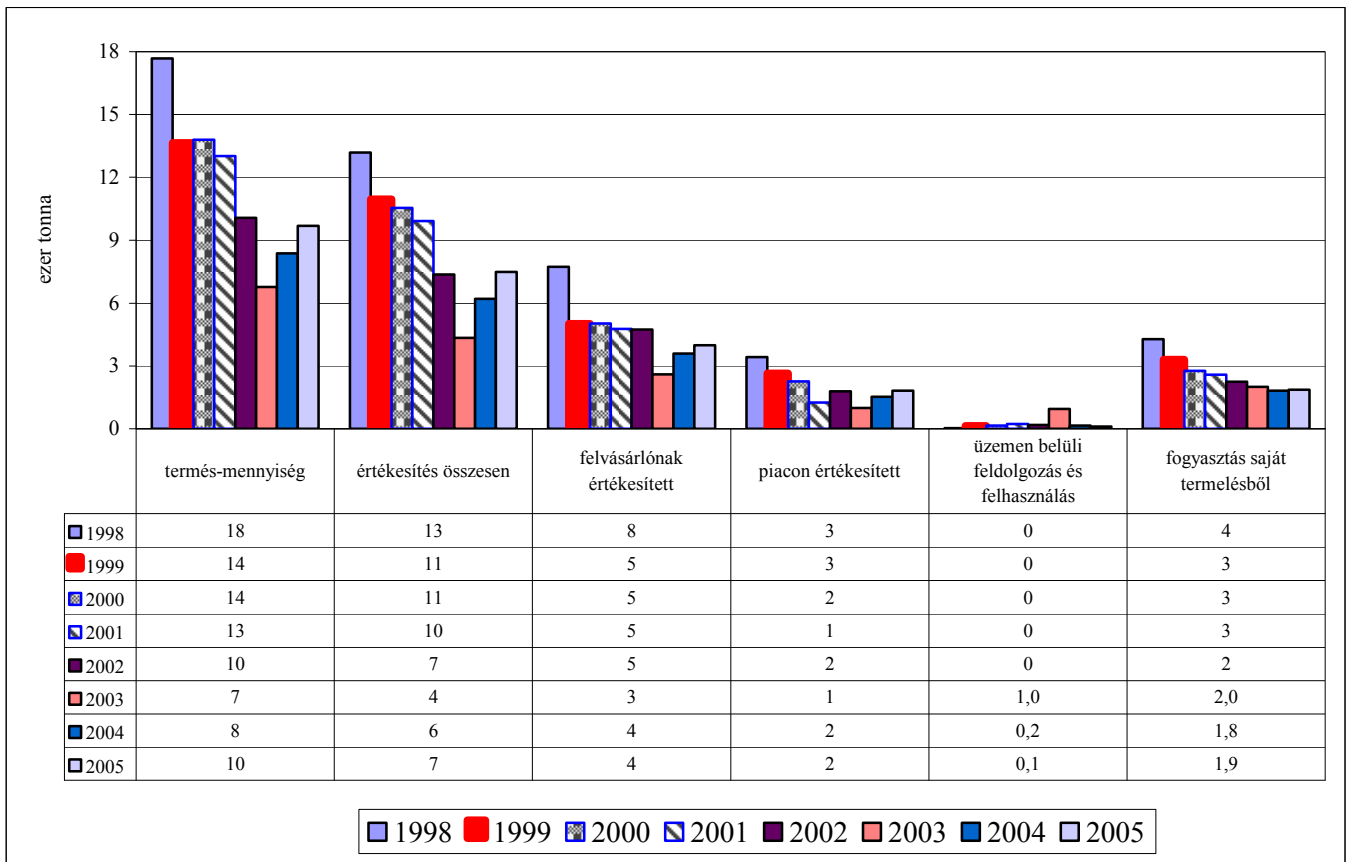
	2006. december	2007. január	2007. február
Magyarország	677	698	700
Kína	580	582	580

Forrás: AKI PÁIR

A kereskedelmi láncok szélesebb beszállítói körrel rendelkeznek, mint a nagybani piac. Az Auchan kiskereskedelmi lánc, jellemzően holland és kínai, a Cora spanyol és kínai, a Tesco olasz és kínai származású fokhagymát forgalmazott 2006-2007 februárja között. További jelentős különbség, hogy az import fokhagyma az áruházakban, egész évben, a nagybani piacon a kínai termék pedig a piaci kínálatban két-három hónapig figyelhető meg. Az áruházakon keresztül az import fokhagyma ára egész évben jelentős hatást gyakorol a hazai termelői árakra.

4. ábra

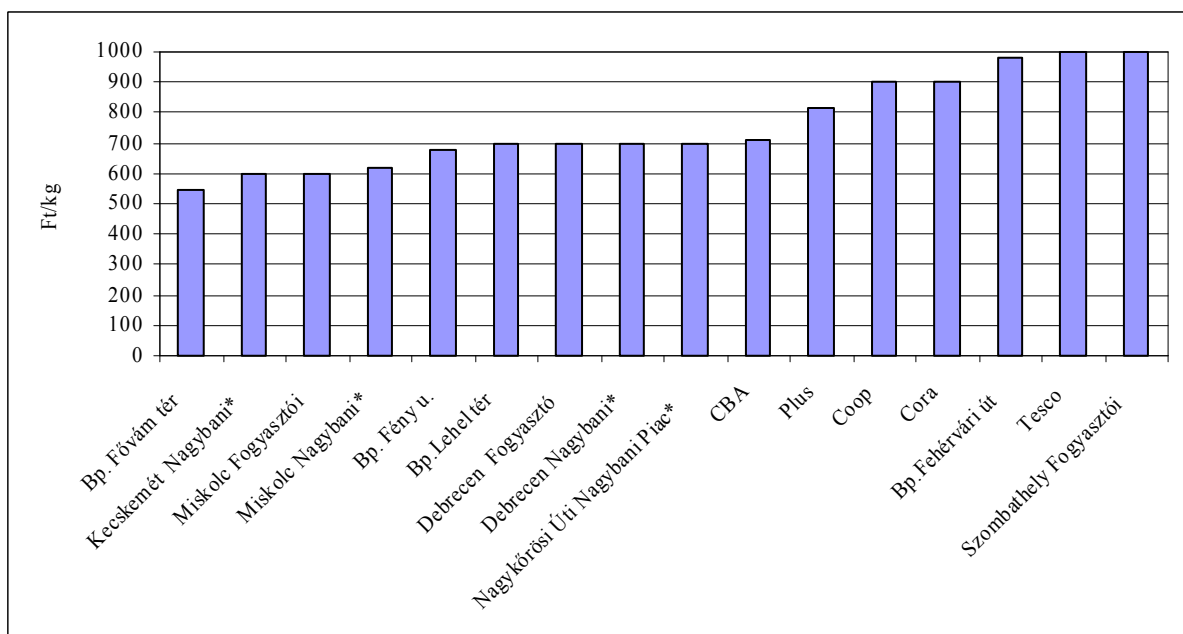
A fokhagyma termelői mérlege (1000 t)

Forrás KSH

5. ábra

A fokhagyma bruttó termelői* és fogyasztói ára (2007. 06. hét, Ft/kg)

Forrás: AKI PÁIR

I. osztályú, belföldi zöldség-és gyümölcs termékek leggyakoribb termelői ára
a Budapesti Nagyban Piacon

Faj	Fajta	Méret	Kiszerezés	2006. 6. hét	2007. 5. hét	2007. 6. hét	2007. 6. hét / 2006. 6. hét [%]	2007. 6. hét / 2007. 5. hét [%]
Burgonya	Condor	-	Ft/kg	67	100	100	150,4	100,0
Paradicsom	gömb	40-47 mm	Ft/kg	450	-	-	-	-
Paprika	TV édes p.	30-70 mm	Ft/db	-	73	-	-	-
		70 mm+	Ft/db	60	115	-	-	-
	Hegyes p.	-	Ft/db	90	100	110	122,2	110,0
Sárgarépa	-	-	Ft/kg	75	75	73	97,3	97,3
Petrezselyem	-	-	Ft/kg	380	160	160	42,1	100,0
Zeller	Gumós	-	Ft/kg	160	160	160	100,0	100,0
Spenót/paraj	-	-	Ft/kg	-	500	500	-	100,0
Cékla	-	-	Ft/kg	60	65	60	100,0	92,3
Fejes saláta	-	-	Ft/db	142	133	133	94,0	100,0
Jégsaláta	-	-	Ft/db	-	267	-	-	-
Lollo Rossa	-	-	Ft/db	200	200	200	100,0	100,0
Lollo Bionda	-	-	Ft/db	200	200	200	100,0	100,0
Fejes káposzta	Fehér	-	Ft/kg	78	40	40	51,6	100,0
	Vörös	-	Ft/kg	95	70	70	73,7	100,0
Kelkáposzta	-	-	Ft/kg	105	73	80	76,2	110,3
Karatlábé	-	-	Ft/kg	75	73	60	80,0	82,8
			Ft/db	120	100	-	-	-
Retek	Jégcsap	-	Ft/kg	180	170	170	94,4	100,0
	Fekete retek	-	Ft/kg	60	70	60	100,0	85,7
Vöröshagyma	Barna héjú	40-70 mm	Ft/kg	72	100	100	139,9	100,0
		70 mm+	Ft/kg	80	103	107	133,8	103,9
	Lila héjú	10-40 mm	Ft/kg	110	-	150	136,4	-
		40-70 mm	Ft/kg	110	150	-	-	-
gyöngyhagyma	-	Ft/kg	220	200	200	90,9	100,0	
Fokhagyma	Fokhagyma	30-45 mm	Ft/kg	420	-	-	-	-
		45 mm+	Ft/kg	420	700	700	166,7	100,0
Gomba	Csiperke	-	Ft/kg	333	384	366	109,9	95,4
	Laska	-	Ft/kg	500	500	500	100,0	100,0
Alma	Granny S.	65mm+	Ft/kg	115	145	150	130,4	103,5
	Idared	65mm+	Ft/kg	85	100	90	105,9	90,0
	Jonagold	65mm+	Ft/kg	100	110	110	110,0	100,0
	Jonagored	65mm+	Ft/kg	100	120	120	120,0	100,0
	Jonathan	65mm+	Ft/kg	70	95	100	142,9	105,3
	Mutsu	65mm+	Ft/kg	110	140	140	127,3	100,0
	Gala	55-65 mm	Ft/kg	-	120	120	-	100,0
	Starking	65mm+	Ft/kg	120	160	160	133,3	100,0
	Golden	65mm+	Ft/kg	105	160	160	152,4	100,0
Red Rome	65mm+	Ft/kg	100	118	110	110,0	93,6	
Körte	Alex/Bosc K.	60-70mm	Ft/kg	240	265	280	116,7	105,7

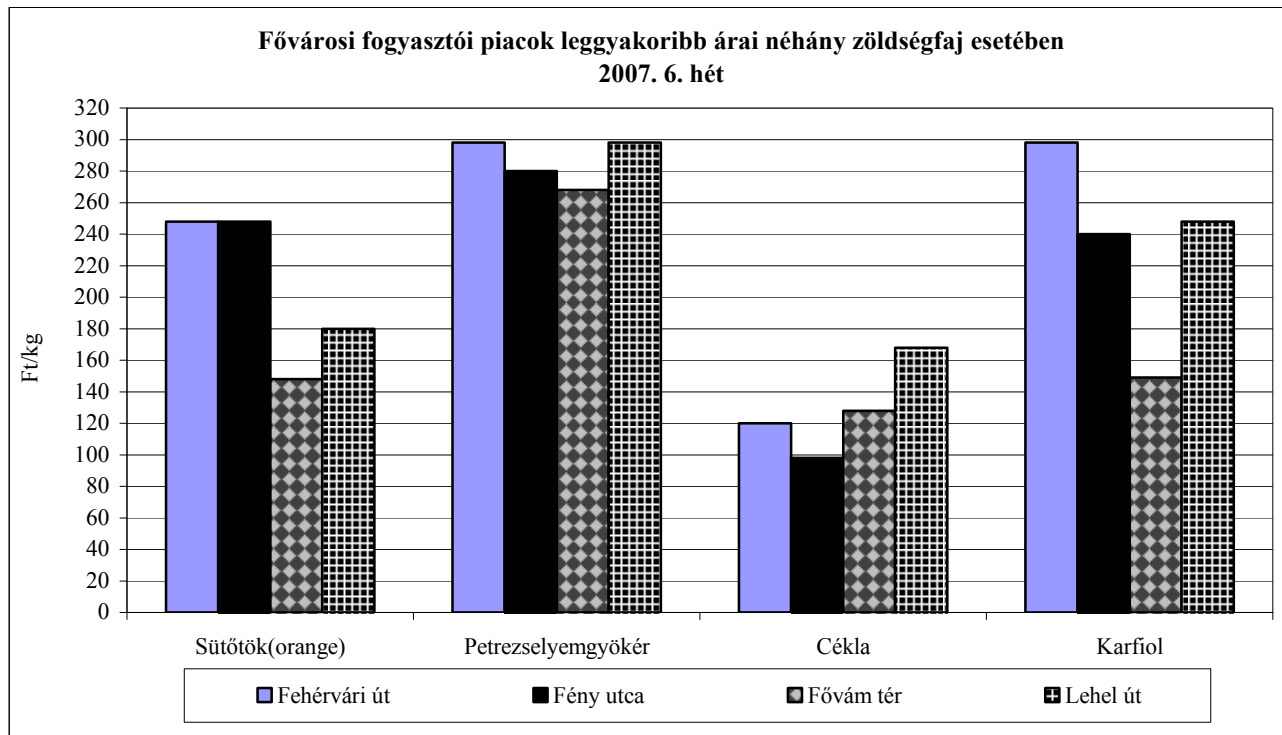
Forrás: AKI PÁIR

Az Unióból és a harmadik országokból származó, I. osztályú zöldség-gyümölcs termékek leggyakoribb ára a Budapesti Nagyban Piacon

									Ft/kg
Faj	Fajta/Típus	Méret	Származási hely	Kiszere- lés	2006. 6. hét	2007. 5. hét	2007. 6. hét	2007. 6. hét / 2006. 6. hét [%]	2007. 6. hét / 2007. 5. hét [%]
Paradicsom	gömb	40-47 mm	Spanyolo.	Ft/kg	317	450	450	142,1	100,0
	Fürtös	40-47 mm	Olaszo.	Ft/kg	356	485	490	137,6	101,0
	Koktél	15 mm-	Olaszo.	Ft/kg	900	-	760	84,4	-
15 mm+		Olaszo.	Ft/kg	900	760	760	84,4	100,0	
Paprika	TV édes p.	70 mm+	Marokkó	Ft/kg	650	820	760	116,9	92,7
	Kaliforniai	70 mm+	Spanyolo.	Ft/kg	520	640	600	115,4	93,8
Padlizsán	-	70mm+	Olaszo.	Ft/kg	-	515	-	-	-
			Spanyolo.	Ft/kg	580	-	500	86,2	-
Uborka	Kígyó	350-400 gr	Spanyolo.	Ft/kg	-	-	560	-	-
		400-500 gr	Spanyolo.	Ft/kg	723	433	440	60,9	101,7
Főzőtök	Cukkíni	-	Olaszo.	Ft/kg	680	440	400	58,8	90,9
			Spanyolo.	Ft/kg	650	-	400	61,5	-
Sárgarépa	-	-	Belgium	Ft/kg	100	100	100	100,0	100,0
Zeller	Gumós	-	Hollandia	Ft/kg	130	-	-	-	-
Jégsaláta	-	-	Olaszo.	Ft/db	215	274	280	130,2	102,4
Karalábé	-	-	Olaszo.	Ft/db	136	88	88	64,7	100,0
Karfiol	karfiol	16 cm+	Franciao.	Ft/kg	280	-	-	-	-
			Olaszo.	Ft/kg	260	200	200	76,9	100,0
Brokkoli	-	-	Olaszo.	Ft/kg	-	320	320	-	100,0
Vöröshagyma	Barna héjú	40-70 mm	Hollandia	Ft/kg	65	100	100	153,9	100,0
Fokhagyma	Fokhagyma	45 mm+	Kína	Ft/kg	-	580	580	-	100,0
Alma	Cox O.	65mm+	Olaszo.	Ft/db	220	-	-	-	-
	Granny S.	65mm+	Franciao.	Ft/db	-	60	60	-	100,0
			Olaszo.	Ft/db	-	-	60	-	-
	Starking	65mm+	Olaszo.	Ft/kg	-	290	310	-	106,9
Golden	65mm+	Olaszo.	Ft/kg	-	278	290	-	104,3	
Körte	Alex/Bosc	60-70mm	Olaszo.	Ft/kg	254	258	255	100,4	98,8
	Fétel apát	65-80mm	Olaszo.	Ft/kg	-	253	-	-	-
				Ft/db	220	167	167	75,9	100,0
Vilmos	60-75mm	Olaszo.	Ft/kg	-	240	250	-	104,2	
Földieper	-	-	Spanyolo.	Ft/kg	1400	-	-	-	-
Csemegeszőlő	Fehér	-	Dél-Afrikai Közt	Ft/kg	735	630	-	-	-
			Spanyolo.	Ft/kg	-	600	600	-	100,0
	Piros	-	Dél-Afrikai Közt	Ft/kg	790	660	-	-	-
			Spanyolo.	Ft/kg	-	660	660	-	100,0
				Ft/db	37	42	40	108,1	96,4

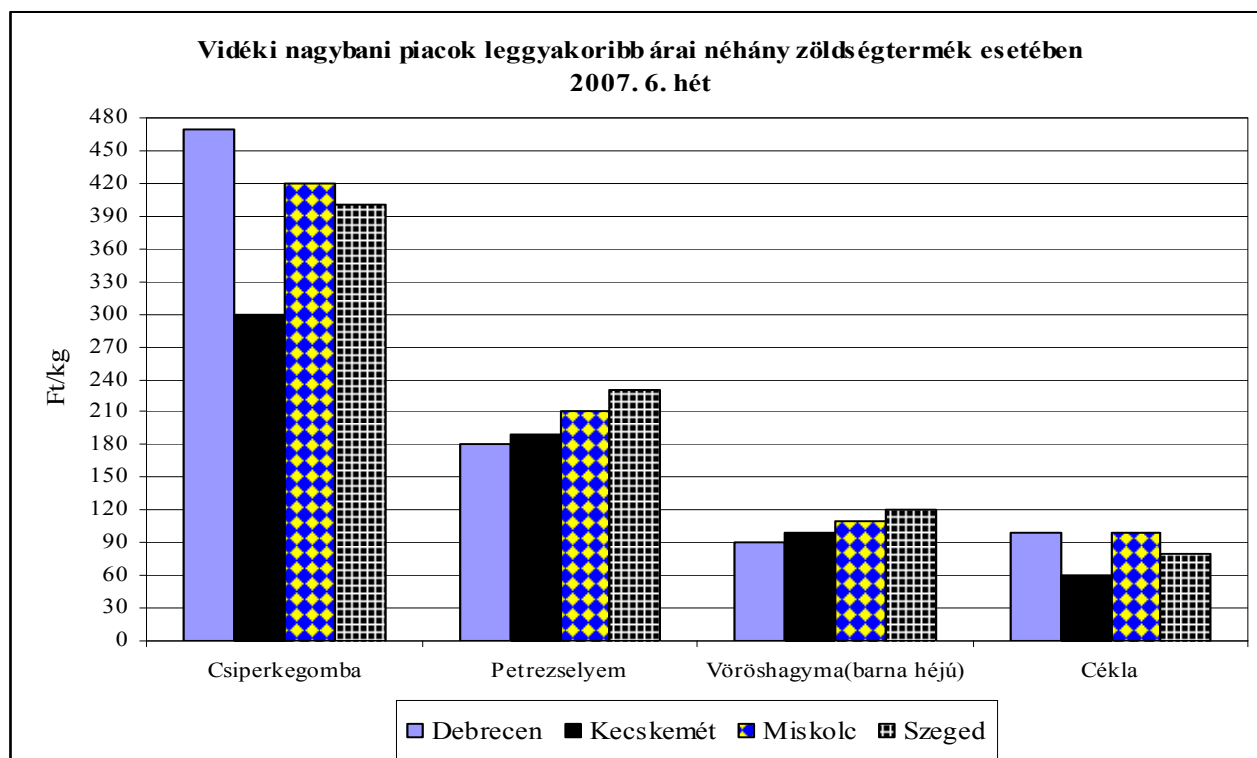
Forrás: AKI PÁIR

6. ábra

Forrás: AKI PÁIR

7. ábra

Forrás: AKI PÁIR

Zöldség-gyümölcs nettó árak néhány európai nagybani piacon

Ft/kg, db

Termék	Származás	Méret	Kiszerezés	Hamburg		München		Berlin		Származás	Bécs	
				min	max	min	max	min	max		min	max
				2007. 6. hét								2007. 5. hét
Fejes káposzta	belföldi		100 kg	56	102	64	89	64	102	belföldi	64	77
Zeller	belföldi		100 kg	166	204	140	191	153	191	belföldi	179	228
Vöröshagyma	belföldi	40-70 mm	25 kg	92	112	102	112	97	112	belföldi	64	92
Sárgarépa	belföldi		100 kg	89	140	102	127	89	127	belföldi	128	205
Kínai kel	belföldi		100 kg	127	166	115	153	127	153	belföldi	90	128
Paradicsom	spanyol	47-57 mm+	6 kg	276	340	234	297	276	331	olasz	384	512
Zöldbab	afrikai	zöld	100 kg	675	764	701	892	670	764	spanyol	538	743
Alma	olasz	70-80 mm	100 kg	229	255	217	242	217	255	belföldi	128	256
Alma	belföldi	70-90mm	100 kg	135	158	153	178	140	166	olasz	205	384
Alma	belföldi	70-90 mm	100 kg	166	191	191	217	166	191	török	256	333
Körte	olasz	70-75 mm	100 kg	331	344	229	255	280	319	olasz	256	384
Körte	olasz	70-75 mm	100 kg	280	319	178	204	293	331	belföldi	115	307
Cukkini	olasz	14-21 cm	100 kg	331	382	255	331	306	382	török	359	359
Fokhagyma	spanyol		100 kg	663	764	-	-	612	713	spanyol	461	563
Klementin	spanyol		10 kg	178	229	178	357	166	255	spanyol	128	205
Vöröskáposzta	belföldi	primőr	100kg	82	127	71	97	89	127	belföldi	77	77
Laskagomba	belföldi		1 kg	1019	1210	1147	1274	1019	1172	magyar	563	768
Csiperkegomba	belföldi		100 kg	510	1019	586	815	510	968	magyar	461	512
Csiperkegomba	lengyel		100 kg	459	968	510	764	408	866	lengyel	563	615
Narancs	spanyol		15 kg	153	255	136	255	144	238	spanyol	154	384

Termék	Me.	Budapest		Varsó		Lublin		Poznan		Prága		Szlovákia	
		2007.06.	2007.06.	2007. 06.	2007. 06.	2007. 06.	2007. 06.	2007. 06.	2007. 06.	2007. 06.	2007. 06.		
Alma	kg	76	168	-	-	-	-	-	-	88	113	137	170
Körte	kg	185	252	185	278	-	-	185	216	35	263	140	281
Kígyóuborka	kg	-	-	346	383	389	425	370	401	-	-	267*	349*
Paradicsom	kg	-	-	358	401	375	416	408	422	-	-	259*	385*
Étk. paprika	kg	-	-	556	840	562	562	519	772	-	-	295	510
Fejes káposzta	kg	34	38	15	32	27	27	29	32	36	44	41	81
Vöröskáposzta	kg	59	67	-	-	-	-	-	-	55	55	55	89
Sárgarépa	kg	59	67	37	80	50	50	59	68	-	-	59	81
Cékla	kg	50	59	40	62	37	50	43	49	55	68	74	89
Zeller	kg	126	151	62	93	87	100	99	111	82	82	129	185
Vöröshagyma	kg	84	90	74	99	75	83	86	111	104	104	81	110
Fokhagyma	kg	572	589	-	-	-	-	-	-	-	-	479*	672*
Petrezselyemgyökér	kg	126	151	123	185	125	150	148	173	-	-	169	222
Csiperkegomba	kg	280	336	247	309	281	281	232	247	-	-	414	487
Burgonya	kg	76	93	62	77	56	69	74	82	73	73	89	111

Forrás: ZMP, www.magwien.gv.at

* import